

Sygn. akt **II AKa 101/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Grzegorz Chojnowski (spr.) SA Andrzej Mania
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Christophera Świerka

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2015 r. sprawy

R. P.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 16 marca 2015 r., sygn. akt III K 250/14

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. S. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu i 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 101/15

UZASADNIENIE

R. P. został skazany następującymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 3 kwietnia 2009 r., sygn. akt II K 235/08, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. Z art. 276 kk w zb. z art. 189 § 1 kk w zb. z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 13 kwietnia 2005 r. na karę 6 lat pozbawienia wolności;
- Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt III K 242/12, za przestępstwo z art. 280 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu 22 lipca 2006 r. na karę 5 lat pozbawienia wolności i karę 40 stawek dziennych grzywny w kwocie po 20 złotych każda.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem łącznym z dnia 16 marca 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K 250/14:

I. na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami opisanymi w punktach 1 i 2 i orzekł karę łączną 9 (dziewięciu) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26.05.1982 r. Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokat R. S. 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych, w tym podatek VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu;

III. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od orzeczenia wywiódł obrońca skazanego zaskarżając je w części dotyczącej wymiaru kary łącznej określonej w pkt I wyroku. Wyrokowi temu zarzucił „rażącą niewspółmierność wymierzonej kary w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości oraz winy, wynikającą z orzeczenia zbyt wysokiej kary, co powoduje, że kara ta nie spełnia swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej oraz nie zaspokaja społecznego poczucia sprawiedliwości”. Tak podnosząc, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku łącznego w zakresie punktu I poprzez orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji tj. orzeczenie kary łącznej w wysokości 6 lat pozbawienia wolności, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części I i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego okazała się oczywiście bezzasadna.

Na wstępie wskazać należy, że przestępstwa, za które orzeczono karę łączną, pozostawały w zbiegu realnym i prawidłowo Sąd Okręgowy zastosował przepisy art. 85 k.k. i art. 86 k.k. oraz wynikające z nich zasady łączenia kar. Kwestia ta jednak nie była podważana przez apelującego, zatem rozważeniu podlegał wyłącznie wymiar kary łącznej analizowany przez pryzmat postawionego w apelacji zarzutu jej rażącej niewspółmierności.

Przechodząc zatem do zarzutu apelacji wskazać należy, iż rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar za przypisany czyn nie uwzględnia należyście stopnia jego społecznej szkodliwości oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1974 r., V KRN 60/74, OSNKW 1974, z. 11, poz. 213; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1990 r., WR 363/90, OSNKW 1991, z. 7-9, poz. 39). Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen można trafnie podnosić, gdy wymierzona kara nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przypisanego czynu, jak i osobowości sprawcy - innymi słowy, gdy jest w odczuciu społecznym karą niesprawiedliwą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985, z. 7-8, poz. 60). A tego w przedmiotowej sprawie nie ustalono.

Wymiaru kary łącznej dokonuje się w granicach wyznaczonych przez orzeczone kary, tj. karę najsurowszą oraz sumę kar i w tych granicach, uzupełnionych dodatkowo o granice danego rodzaju kary oraz regulacje szczególną, zawartą w art. 86 § 1 k.k.. Sąd uzyskuje możliwość swobodnego wyboru wysokości kary łącznej, w ramach określonych przez dyrektywy i zasady wymiaru kary, przy czym nie może przy jej wymiarze odstąpić od zasady indywidualizacji, uwzględniającej dyrektywy prewencji tak indywidualnej jak i ogólnej. Jakkolwiek - zgodnie z art. 86 § 1 k.k. - przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo i wymaga wnikliwego umotywowania w uzasadnieniu wyroku (vide: wyrok SN z dnia 2 grudnia 1975 r., Rw 628/75, OSNKW 1976, nr 2, poz. 33). W szczególności zasada absorpcji przy wymierzaniu kary łącznej może być zastosowana, gdy pomiędzy poszczególnymi przestępstwami zachodzi bliski związek przedmiotowy i podmiotowy, a przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy (vide: wyrok SA w Gdańsku z dnia

23 stycznia 1997 r., II AKa 321/96, Orz. Prok. i Pr. 1997, nr 7-8, poz. 19 oraz wyrok SN z dnia 17 maja 2000 r., IV KKN 39/99, LEX nr 51104). Przepięstwa popełnione przez R. P. następiły w stosunkowo dużym odstępie czasu (w dniach 13 kwietnia 2005 r. i 22 lipca 2006 r.). Stanowiły przepięstwa podobne rodzajowo, bowiem wymierzone były w tożsame dobra, a mianowicie mienie, a ponadto pierwsze z nich skierowane było przeciwko zdrowiu. Zwrócić przy tym należy uwagę, iż postępowanie R. P. było jednak coraz bardziej zuchwałe – początkowo dokonał on rozboju (z pobiciem) dla kwoty 16.300 zł, by następnie dla kwoty 35.000 zł dokonać rozboju z użyciem broni palnej. W tych okolicznościach bliskość podmiotowo-przedmiotowa popełnionych przepięstw nie stanowi na tyle istotnej przesłanki wymiaru kary łącznej by ograniczać ogólne zasady wymiaru kary wynikające z art. 53 k.k. Przede wszystkim przez wzgląd na cele zapobiegawcze i wychowawcze, nie bez znaczenia pozostaje tutaj uprzednia 5-krotna karalność skazanego. Istotną jest również okoliczność popełnienia przepięstw w warunkach recydywy. Na zasadność wymierzenia kary łącznej w orzeczonej wysokości wskazuje także postawa skazanego w czasie odbywania kary. Sąd Okręgowy w pełni ocenił i uwzględnił wszystkie zachowania R. P. w jednostce penitencjarnej. Sąd nie pomijając bowiem jego dobrego sprawowania podczas odbywania kary, nie utracił z pola widzenia także faktu, iż skazany był kilkakrotnie karany dyscyplinarnie, co skutkowało jego degradacją do zakładu karnego typu zamkniętego.

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, iż zarzucane w apelacji niezastosowanie zasady pełnej absorpcji, uzasadnione jest przede wszystkim względami prewencji indywidualnej, która ma na celu zapobiegać powrotowi sprawcy do przepięstwa. Należy bowiem mieć na uwadze ilość przepięstw oraz popełnienie ich przez skazanego w warunkach recydywy, co jest okolicznością która dopiero teraz może być przedmiotem oceny sądu. Uprzednia karalność skazanego nie uświadomiła mu powagi konsekwencji, jakie pociąga za sobą popełnianie przepięstw i skutecznie nie przekonała go o nieopłacalności takiego postępowania. A w tych okolicznościach wychowanie sprawcy nie może być tożsame z pobbazaniem mu i koniecznością wymierzenia kary łagodnej, gdyż w tej sytuacji jedynie kara izolacyjna pozostaje czynnikiem wychowawczym, pozwalającym na uzmysłowienie sprawcy faktu nieopłacalności łamania prawa i związanych z tym konsekwencji. Prewencja ogólna natomiast winna kształtować właściwe postawy w społeczeństwie, być wyraźnym sygnałem dla społeczeństwa, że sprawcy tego typu zachowań nie mogą liczyć na pobbazliwe traktowanie. Dlatego niezrozumiałym jest zarzut, jakoby łączna kara jaką miałyby odbyć skazany w wymiarze 11 lat pozbawienia wolności, skrócona do 9 lat nie zaspokajała społecznego poczucia sprawiedliwości. W tej sytuacji bowiem kara łączna jest znacznie korzystniejsza dla skazanego niż orzeczone kary jednostkowe.

Nie znajdując zatem podstaw do podzielenia zarzutów apelacji Sąd Apelacyjny uznał, iż kara została ukształtowana prawidłowo, dlatego też zaskarżony wyrok utrzymano w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Na podstawie art. 624 k.p.k. Sąd Apelacyjny zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym uznając, że ich poniesienie byłoby dla skazanego zbyt uciążliwe ze względu na jego obecną sytuację majątkową, w szczególności na nieodpłatne zatrudnienie w zakładzie karnym.

O wynagrodzeniu za obronę z urzędu przed Sądem Apelacyjnym orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 635) w związku z art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k., § 2 ust. 3, § 14 ust. 5, § 19 pkt 1 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 461).